

C-CV DAP Zeměpis pro základní školy
Atributy: CCV_DAPZE_2011

Přehled studia se stručným komentářem k souvislé výuce

Studium geografie je spojené s krátkodobými i dlouhodobými formami terénní výuky. V poznámkách pod čarou je uvedeno, jak lze její dobu upravit. Vždy je to však na domluvě s vyučujícími. Terénní výuku lze absolvovat i se studenty prezenčního studia v plném rozsahu. U komplexní terénní výuky, jakou je Exkurze po české republice a Zahraniční exkurze se studenti přímo podílí na přípravě a organizaci terénní výuky a vedou si k tomuto účelu i terénní deník, viz příloha č. 1. Integrovaná terénní výuka –Jedovnice je zaměřena didakticky na možnost vést terénní výuku v modelovém území. Termíny terénních praxí jsou upravovány každý rok a budou vyvěšeny na webových stránkách katedry do konce listopadu 2015, (www.ped.muni.cz/wgeo/).

1. semestr - povinné

Kód	Název předmětu
Ze2RC_DOK1	Didaktika geografie 1
Ze2RC_KTK1	Kartografie
Ze2RC_PZK1	Planetární geografie
Ze2RC_SMK1	Statistické metody v geografii
Ze2RC_USK1	Úvod do studia geografie

2. semestr - povinné

Kód	Název předmětu
Ze2RC_GGK2	Geologie a geomorfologie
Ze2RC_GGX2	Terénní kurz geologie a geomorfologie¹
Ze2RC_KHK2	Klimatologie a hydrogeografie
Ze2RC_KTX2	Terénní kurz kartografie²
Ze2RC_PBK2	Pedogeografie a biogeografie

¹ - ² Student se účastní 2 dny terénní praxe s vyučujícím a 3 dny probíhá samostatná práce v terénu.

3. semestr - povinné

Kód	Název předmětu
Ze2RC_DKK3	Didaktika geografie 2
Ze2RC_GOK3	Geografie obyvatelstva a sídel
Ze2RC_NKK3	Nauka o krajině a životní prostředí
Ze2RC_NSK3	Geografie nevýrobní sféry
Ze2RC_PPX3	Pedagogická praxe - zeměpis 1
Ze2RC_VSK3	Geografie výrobní sféry

4. semestr - povinné

Kód	Název předmětu
Ze2RC_CRK4	Regionální geografie České republiky
Ze2RC_CRX4	Exkurze Česká republika ³
Ze2RC_DFK4	Didaktika geografie 3
Ze2RC_ERK4	Regionální geografie Evropy a Společenství nezávislých států
Ze2RC_GIK4	Geografické informační systémy 1
Ze2RC_OSX4	Integrovaná terénní výuka - Jedovnice ⁴
Ze2RC_ZHX4	Zahraníční exkurze ⁵

³⁻⁵ Jedná se opět o souvislou výuku jejíž délka bude upravena po dohodě s vyučujícími.

5. semestr - povinné

Kód	Název předmětu
Ze2RC_AAK5	Regionální geografie Asie a Afriky
Ze2RC_AMK5	Regionální geografie Ameriky, Austrálie polárních oblastí a oceánů
Ze2RC_DSK5	Didaktika geografie 4
Ze2RC_GIK5	Geografické informační systémy 2
Ze2RC_PGK5	Politická geografie
Ze2RC_PPX5	Pedagogická praxe - zeměpis 2
Ze2RC_ZP	Závěrečná práce

6. semestr - povinné

Kód	Název předmětu
Ze2RC_APK6	Aplikovaná geografie
Ze2RC_DKK6	Didaktika geografie 5
Ze2RC_ZP	Závěrečná práce

TERÉNNÍ DENÍK – výstup z terénních praxí KGE

Odborná a didaktická část

Přípravná fáze:

- Popis plánované trasy nebo tras společně s mapovou přílohou, počtem kilometrů, převýšením a stručným nárysem komplexní geografické charakteristiky navštívených míst.
- Zajištění dopravního prostředku.
- Zajištění noclehů.
- Propočet nákladů na jednoho účastníka.
- Bezpečnost při cykloturistice, pěší turistice.
- Dopis rodičům.

Realizační fáze:

- Vedení poznámek k trase, pořizování fotodokumentace.
- Zastávkové a zajímavé body na trasách – atraktivitu cestovního ruchu, dominanty, orientační body a jejich stručný popis.
- **Pokud je k dispozici GPS, exportovat prošlou trasu a její výškový profil trasy – korekce skutečně projeté trasy oproti plánované trase.**
- Cena a hodnocení kvality ubytování a dalších služeb.
- Vypracování zadaných úkolů (zadaných na konkrétní praxi).
- Vedení zadaných dnů odborně i technicky.
- **Hodnocení vedoucího dne.**
- Charakteristiku krajiny na trase můžete zpracovat podle návodu k hodnocení a rozpoznání struktury krajiny (uvedeno podle J. Kolečka, 3013).

Přírodní neboli primární struktura krajiny – vzniká působením přírodních faktorů a procesů a sestává ze systému synergeticky propojených složek (komponenty: voda, vzduch, horniny a zeminy, reliéf, energie, půda a biota) a dílčích územních jednotek vykazujících zákonité stavy v prostoru a v čase.

Ekonomická neboli sekundární struktura krajiny – představuje antropogenní nadstavbu tvořenou mozaikou forem využití ploch (land use, resp. land cover), jejíž podstatu dokládají prostorově uspořádané plochy lesa, orné půdy, luk a pastvin, zástavby různého určení, trvalých kultur a mnoha dalších, ovšem vždy diferencované kvality.

Humánní neboli terciární, resp. sociální struktura krajiny – reprezentovaná rozmanitými v prostoru lokalizovanými společenskými a individuální zájmy, limity a rozvojovými motivy, ale také i demografickými a sociálními parametry území.

Duchovní (spirituální neboli kvartérní) strukturu – symbolický prostorový vzor, emocionálně přijímaný jako "genius loci" krajiny daný jak imaginárními, tak skutečnými událostmi (bojiště, pobyty významných osobností, pověsti, hudba, pohádky apod.)

(Propojení FG a SG aspektů – FG charakteristika krajiny ve vazbě na hospodářské činnosti v krajině s využitím lokalizačních faktorů.)

Závěrečná fáze

- Zpracování dokumentace z realizační fáze výuky – doladění terénního deníku. Tvorba prezentace k realizované výuce.
Obsahem bude i zhodnocení plánovaných a skutečně realizovaných cílů.
- Pro který ročník by bylo možné realizovat podobně koncipovanou výuku – samostatný pohyb v terénu, samostatné plnění různých úkolů zaměřených na pozorování krajiny, vyhledávání, zpracování a interpretace informací?
- Rozhodněte, jaké výhody a nevýhody s sebou nese, když skupina žáků (žák) pracuje samostatně, pouze na základě pokynů učitele.
- Co by si podle vás měli žáci 2. stupně ZŠ z takto koncipované praxe odnést? (vědomosti, prožitky apod.)
- Jak bys se měl/a na podobnou výuku se žáky učitel jako vy připravit (co musí vědět, zajistit, na co si dát pozor apod.)?
- **Jak byste mohli využít získaných poznatků ve vaší výuce?**

Reflexe realizované terénní praxe z pohledu studenta

- **Co vás na terénní praxi zaujalo? Byla pro vás přínosem? Co byste naopak změnili?**
- **Jak byste hodnotili organizaci garantů daného dne?**